

Ibrahim Hadžić

KNJIŽEVNO VEČE U RIMSKOJ DVORANI

Sinoć je Ferenc Juhas,
Mađarski pesnik,
U „Rimskoj dvorani“
U Beogradu
(Ili kako napravi lapsus jedan koji voli da pije po podrumima
Pa kaza u „Rimskom podrumu“)
Čitao svoje pesme.

Taj starac
Bio je okružen tišinom
Kamenja, cigala
I maltera starog dva milenijuma.

Ali, svaka fuga i šupljina
Izgovarala je stihove rimskih pesnika
Koje su zidari, dok su podizali zidove, kao molitvu mrmljali.

A sam Ferenc, nalik
Na kakvu skromnu
Nadgrobnu stelu
Sa likom (brkovima, jakim obrvama, izdreljenim očima)
Sa polureljefa
Srpskog krajputaša
(Ali bez šajkače),
Čitao je, srpskoj publici, uzbuđeno
Svoje pesme.

Dok je on izgovarao Bog,
Vaseljena, zemlja...
Dvoje starih, očigledno par
Veran jedno drugom do groba,
Kao pred kakvu kataklizmu
Uhvatio se za ruke.

Bilo je puno nežnosti u ovoj okamenjenoj slici.

I ovo stanje
(Ako bi kakav iznenadni udes u ovom trenu
Snašao pesnika i malobrojne slušaoce,
Recimo da vulkan sa Avale
Zatrpa posetioce „Rimske dvorane“,
Ili da usled nekog tektonskog poremećaja
Ovo mesto sklizne ispod reke Save),
Ličilo bi budućim arheolozima na kakvu tajnu sesiju
Na kojoj su okamenjeni ljudi
Raspredali
O ezoteričnim stvarima.

Budući istraživači s pravom bi
Ovu prostoriju
Mogli da nazovu ne ponovo „Rimska dvorana“
Već „Nova vila misterija“
Ili stvarni grob huskog vojskovođe Atile
(Ne ispod Tise već ispod Save),
Koji je dao da pored njega
Žive sahrane malobrojne posetioce
Ove književne večeri.

30. IX 2006.

KRATAK PREGLED BALKANSKOG SATIRANJA

Živjahu ovde nekoć
Neki repati i rutavi narodi
A i riboliki,
No dođoše odnekuda
Iliri, Kelti, Tračani
I drugi na ubijanja svikli
I ebaše mater ribolikim.

I oni zagospodariše njihovim
Teritorijama.
Ali, ne lezi vraže,
Odněkud nagruše Rimljani
I kao svi divljani
Ebaše mater ovima što su se pre
Gospodarili ovim teritorijama.

No, kolo sreće na Balkanu se okreće,
Ko nabije taj dobije:
Doplivaše, dopuzaše Sloveni
Po lukavstvu čuveni
Na tuđu teritoriju
I ebaše mater Rimljanima i svima ...ima.
I razmiliše se po tuđim okućnicama.

Sloveni se osetiše kao kod svoje kuće
Sagradiše kuće
A bogme i po neku zemunicu
I pustiše snažno korenje
(Kao njihove lipe),
Ali, dojezdiše Turci,
Turci ko gnjurci
I ebaše mater Slovenima.
I krenuše da se gospodare po tuđim terenima.

I Turci se turiše u poslove mnoge
I sedošu da se odmore
Kad,
Oživeše Sloveni,
Izađoše iz zemunica
Besni, crvenih lica
I ebaše mater Turcima.

I Sloveni počеше da žive svoj slavni slovenski život.
Živjahu tako uz šljivovicu
Ali ne dade im neki đavo
Da gledaju pravo
Već podmuklo ispod oka,
Pa navikli da stradaju,
Ebaše mater jedni drugima
A i sami sebi.

Eto, to je Balkan
Na kojem se stalno igra
Krvavi kan-kan.

25. IV 2007.

PEKARKA

Moj dragoceni, svakojutarnji
Pogled kroz prozor
Prema pekari
U kojoj radi najlepša
I najživahnija pekarka u gradu,
(Ona koju je opisao Vijon),
Koja je sa svima,
Pa i sa mnom, veoma ljubazna,
Zaklonjen je
Posađenim novim, listopadnim drvetom.

Mlado drvo širi grane,
Umnožava listove
I zaklanja mi pogled
Na mladu živahnu pekarku,
Koja lakim pokretima tela
Oponaša manekenku na pisti.

Ja svakog jutra
Odškrinem zavesu
I probam pogledom
Da razgrnem lišće na drvetu
I da osmotrim ljubaznu pekarku,
Ali,
Nemam tu moć
I moj pogled, koliko god bio ispunjen željom,
Ostane prikucan za listove
Nabijene hlorofilom.

No,
Iznenada,
Primećujem znake
Ohrabrenja:
Polako dolazi jesen
I lišće počinje da žuti,
I vetar je sve češći,
I jači,
I počinje da otkida
Već sasušene listove
I da ih, kao pahuljice, kovitla
Po ulici
I ispred izloga.

I čudesni zastor života
Posustaje.
Ja sve bolje, kako vreme prolazi,
Vidim pekarku kroz
Mrežu golih, filigranskih grančica.
Prepoznajem njenu
Laku kretnju,
Čak vidim i obavezni osmeh
Upućen jutarnjim, još pospanim, kupcima.

12. XI 2008.

BIG-BENG

Gledam sinoć na TV-u
Jednu dosta ozbiljnu naučnu emisiju o univerzumu,
Koja, ruku na srce,
Prevazilazi sva moja znanja i sposobnosti da je razumem,
Ali ja je uporno gledam
I dođe mi da zaplačem,
Ne zato što ne razumem o čemu se priča,
Već zbog toga što postajem svestan
Koliko sam mali,
Ništavan
I u vremenu i prostoru.

Možda je svrha ove emisije baš u tome.

I nimalo mi nije jasno
Ko sazda tu materiju,
Ko je razbaca po tolikom prostoru,
Ko kresnu tu varnicu
Nazvanu Big-beng.
Mora da je taj bio, kako kažu ovde u Srbiji,
Neko dozlaboga bezobrazno talentovan.

Gledam
I ne shvatam šta to znači
Svetlosna godina,
I šta to znači da materija

Veličine glave čiode na nekom nebeskom objektu
Može biti teška milionima tona,
I šta to znači
Da će naše sunce
Jednog dana postati
Beli patuljak
Ili možda crveni div
I da će nas
I u jednom i u drugom slučaju
Progutati.

A šta će biti sa nama,
Sa našim naporom da sve razumemo,
Šta će biti s nama? ponavljam.
I dođe mi da zaplačem.

Ali, obećavam,
Jednog dana kada odem tamo iza granice,
Potrudiću se da saznam,
Potrudiću se sve to što sada ne razumem da razumem,
I javiću vam
Ko to sve izmisli
I ko je imao koristi od te neverovatne igre,
Igre Big-beng,
I javiću vam ima li taj još nameru da se s nama igra.

12. / 2009.

JAGORČEVINI

O, draga moja jagorčevino,
Pevam ti na način
Na koji ne bi nijedan drugi pesnik.

Pevam ti
Kao uspomeni na moje davne mistične susrete
Sa tvojim cvastima
I diskretnim mirisom
Na livadi dok još ničega živog, osim tebe, nije bilo.

O, mila moja jagorčevino,
Ti ćeš mi oprostiti što nisam više u stanju
Da ti izađem u susret
I da se s tobom sretnem na tvom terenu
Već te gledam
Otkinutu
U ruci devojčice
Koja te prodaje prolaznicima
Na gradskom trotoaru.

I ti ćeš mi oprostiti
Što više nisam u stanju
Da osetim tvoj miris,
Ni da primetim sve nijanse žute boje u tvojim cvastima,
Ni zelene u lišću.

Vidim ja da je vreme,
O, moja jagorčevino,
Da se ti preseliš nekom drugom u sećanje.

16. III 2009.